

[Fibiger.]

omkring i landet, og derfor tror jeg ikke, at diskussionen her i dag har været forgæves.

Ganske vist kan man sige, som det er blevet sagt fra forskellig side, at da det er de samme mennesker, der afgiver stemme ved folketingsvalg og menighedsrådsvalg, bliver resultatet i virkeligheden det samme, og derfor kan rigsdagen lige så godt tage disse sager op. Men det er noget, ethvert menneske ved, at når de, som bliver valgt ind i et menighedsråd ude på landet eller inde i byen, vælges med henblik på de særlige opgaver, de kommer til at tage sig af, og som de interesserer sig for, og når de skal underskrive en erklæring om, at de vil varetage kirkens vel og gøre, hvad de kan for at fremme dens liv og vækst, må man dog gå ud fra, at arbejdet kommer til at optage deres tid og deres tanker på en helt anden måde, end det gælder for de mennesker, der er valgt herind i rigsdagen, og som for de allerflestes vedkommende slet ikke er valgt på kirkelige spørgsmål. For dem bliver det noget rent individuelt, om de interesserer sig for kirkelige spørgsmål. De er valgt på økonomiske og sociale spørgsmål, partiernes programmer o. s. v., men at rigsdagsmænd, taget under eet, beskæftiger sig særligt med kirkelige spørgsmål, tror jeg ikke man kan sige.

Der er iøvrigt ingen, der har været inde på det, jeg har sagt om, at skønt det ikke er nogen betingelse for at være medlem af rigsdagen, at man er medlem af folkekirken, er man alligevel med til at bestemme om, hvad der skal foregå inden for folkekirken. I Finland har de den bestemmelse, at hvis man ikke er medlem af folkekirken, har man ikke på rigsdagen stemmeret i kirkelige sager. Det vil jeg nu ikke foreslå, for jeg synes ikke, man skal klassificere på den måde. Men jeg vil gerne have et rådgivende udvalg, som vi her fra rigsdagen kunne høre og derigennem få at vide, hvad disse mennesker mener. Det er jo ikke alene lægfolk, men også præster og biskopper, man ønsker i disse stiftsråd, som skal udtale sig om tingene, og jeg tror, det ville være af stor betydning, at vi herigennem kunne få at vide, hvordan man ser på det i de kredse.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen siger, at kirkens folk altid har været modstandere af kirkens frihedslovgivning og den slags ting. Det er jeg nu ikke vis på er rigtigt, og jeg tror, det i mange tilfælde havde været godt, om man havde hørt efter og taget hensyn til, hvad de har sagt derude — og også lyttet til biskoppernes erklæringer —, når man har haft den slags

sager til behandling. Men det er ikke på nogen måde min mening — hvad det ærede medlem fru Bodil Koch var inde på —, at man ved at få sådanne råd skulle betrygge kristendommens fremgang, at der skulle blive mere fromhed o. s. v. Jeg tror dog, vi kender hinanden så meget, at vi ved, at disse ting har ikke noget som helst med hinanden at gøre. Jeg tror også nok, at Guds kirke står, enten vi får en sådan rådgivende forsamling eller ej. Det, det gælder om, er at få nogenlunde ordnede forhold. Når vi har en evangelisk-luthersk folkekirke, bør det være sådan, at man rundt omkring i landet optræder ens. Hver menighed eller hvert stift bør ikke kunne indrette sig med hver sin lille kanon, om jeg så må sige. Der må være noget, man er fælles om, og det tror jeg ville manifestere sig i højere grad, hvis vi fik sådanne stiftsråd og et sådant kirkeråd som foreslås.

Jeg tror ikke, det er tilfældigt, at man lige efter kapitulationen i Norge nedsatte et sådant udvalg, som skulle fremkomme med forslag til en kirkeforfatning eller forslag om et rådgivende udvalg. De havde prøvet noget; de havde prøvet, hvad det vil sige at være sat til side. De dannede om jeg så må sige af nød under krigen et råd, hvor de fandt sammen fra de forskellige sider og kunne optræde samlet. Jeg tror, at dette gav det norske folk en uhyre styrke, ikke alene kirkeligt set, men også rent statsmæssigt. Det er i virkeligheden en stor ting at de er kommet hinanden nær, for forskellen mellem de kirkelige retninger kan vel i Norge på mange måder være lige så stor som her. Det er blevet sagt, at det er den ikke, men mænd som Berggrav og Hallesby står sikkert på mange måder så langt fra hinanden i deres opfattelse, at alene det, at disse to har kunnet gå sammen om noget af den art, må opfattes som et godt tegn. Jeg ville ønske, at der herhjemme var noget mere fordragelighed — vel sagde det ærede medlem fru Bodil Koch, og det skal jeg ikke benægte, at det er tegn på liv, når der er strid — mellem de kirkelige retninger, end der er, og at man ikke hæftede sig så meget ved ydersiderne og yderpunkterne, men fandt ind til det centrale, hjalp hinanden og stod sammen i stedet for altid at prøve på at finde fejlene hos hinanden. Det er det, diskussionen står om, og det er jo ikke det egentlige kristelige liv.

Den skildring, det ærede medlem Fru Inger Gautier Schmit gav af udviklingen i kirkelovgivningen herhjemme og af de kirkelige udvalgs arbejde, er rigtig, og jeg kender jo venstres stilling i det kirkelige